

Informatie over duurzaamheidsrisico's en beleggen

Stichting Pensioenfonds Pon

Algemeen

Pensioenfonds Pon (hierna: het Fonds) belegt een vermogen van ca. 400 miljoen. Het Fonds vindt het belangrijk om verantwoordelijkheid te nemen voor de gevolgen van zijn beleggingen. Dat begint bij het goed begrijpen van de invloed van onze beleggingen op mens, milieu en goed bestuur en wat de risico's van onze beleggingen zijn. Daarnaast vindt het Fonds het belangrijk zijn (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hierover te informeren. Nationale en internationale wetgeving vraagt dit ook van het Fonds. Het gaat hierbij om twee verordeningen: de zogeheten Informatieverschaffingsverordening (SFDR) en de Taxonomieverordening.

De risico's op het gebied van duurzaamheid in relatie tot beleggen worden duurzaamheidsrisico's genoemd.

Wat betekenen deze verordeningen voor het Fonds?

Pensioenfondsen stellen voor hun beleggingen procedures op, om te komen tot de juiste besluiten. De SFDR bepaalt dat pensioenfondsen informatie moeten verstrekken over hoe de relevante duurzaamheidsrisico's voor het pensioenfonds worden meegenomen in deze procedures. En op een tweede niveau vraagt de SFDR inzicht te geven in hoe duurzaamheidsrisico's worden meegenomen in de beleggingsbeslissingen voor de pensioenregeling(en).

Het Fonds maakt geen onderscheid in hoe zij duurzaamheidsrisico's op deze twee niveaus meeneemt. Onderstaande toelichting geldt dus voor beide niveaus.

Hieronder leest u wat deze duurzaamheidsrisico's zijn en hoe het Fonds hiermee omgaat.

Wat zijn duurzaamheidsrisico's?

Beleggen kent risico's. Aandelenkoersen en de rente kunnen stijgen of dalen. Dit kan onder andere worden veroorzaakt door duurzaamheidsrisico's. Duurzaamheidsrisico's zijn gebeurtenissen of omstandigheden op *ecologisch*, *sociaal* of *governance* (ESG) gebied die een negatief effect op de waarde van een belegging kunnen veroorzaken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan klimaatverandering en vervuiling (ecologisch gebied), mensenrechtenschendingen en productaansprakelijkheid (sociaal gebied) en beloningskwesaties en corruptie (governance gebied).

Dit soort risico's kunnen de waarde van de beleggingen negatief beïnvloeden, vooral ook op de lange termijn. Het Fonds houdt in zijn beleggingsbeleid rekening met deze duurzaamheidsrisico's.

Wat betekent dit voor u?

Het Fonds houdt in zijn beleid dus rekening met deze duurzaamheidsrisico's en de effecten daarvan. Niet alleen vanwege (internationale) regelgeving, maar ook omdat dit voor u als (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde van belang is. Als de waarde van de beleggingen daalt, verslechtert de financiële positie van het Fonds en kan de dekkingsgraad dalen. Dit kan leiden tot het niet verlenen van toeslag, het verhogen van de premie of het verlagen van de pensioenen. Gebeurtenissen op ecologisch, sociaal of governance gebied kunnen dus (negatieve) gevolgen hebben voor uw pensioen. Het Fonds wil dit uiteraard voorkomen.

Hieronder licht het Fonds de belangrijkste duurzaamheidsrisico's voor het Fonds toe en de mogelijk negatieve effecten hiervan op het financieel rendement.

1. Ecologische duurzaamheidsrisico's

Ecologische risico's vormen een groot deel van de duurzaamheidsrisico's. Het gebruik van fossiele energie wordt alsnog meer vervangen door het gebruik van duurzame energiebronnen. Investeren in bedrijven die veel fossiele energie verbruiken en veel CO₂ uitstoten en die niet (tijdig) overgaan op alternatieve bronnen, kan risicovol zijn. Maar bedrijven kunnen ook op een andere manier te maken krijgen met klimaatverandering, zoals extreme droogte, een tekort aan grondstoffen of stijging van de zeespiegel. Deze bedrijven zijn wellicht gedurende een bepaalde tijd buiten bedrijf of moeten zelfs hun productie staken. Dit heeft mogelijk een negatieve impact op de financiële rendementen van de beleggingen in deze bedrijven.

Milieurisico's kunnen ook betrekking hebben op overheden. Extreem weer kan een negatieve invloed hebben op cruciale overheidsdiensten zoals de drinkwatervoorziening, infrastructuur en de waterkering. Maar ook landbouw en toerisme kunnen hieronder lijden, wat de economie van een land kan schaden. Ecologische risico's kunnen dus een negatieve impact hebben op de financiële rendementen van staatsobligaties en de kredietwaardigheid van een land.

2. Sociale duurzaamheidsrisico's

Bedrijven en overheden kunnen ook te maken krijgen met sociale risico's. Denk bijvoorbeeld aan klachten over slechte arbeidsomstandigheden bij een bedrijf, discriminatie, onveilige of niet-duurzame producten en het tegenwerken van vakbonden. Wanneer bedrijven niet goed omgaan met dit soort sociale duurzaamheidsrisico's lopen ze de kans op reputatieschade en ontevreden klanten en medewerkers. Wat een negatieve impact kan hebben op aandelenkoersen en kredietwaardigheid, en daarmee op de financiële rendementen van deze beleggingen.

Voor overheden zijn zaken als opleidingsniveau, gezondheidszorg en inkomens(on)gelijkheid belangrijk. Deze factoren hebben immers invloed op de economische groei van een land. Ook hier geldt dat wanneer overheden dit niet op orde hebben, dit kan leiden tot een negatief effect op de financiële rendementen van staatsobligaties en de kredietwaardigheid.

Governance duurzaamheidsrisico's

Met governance wordt bedoeld de wijze waarop een organisatie wordt bestuurd. En ook daarvoor zijn duurzaamheidsrisico's aan te wijzen. Denk bijvoorbeeld aan het beloningsbeleid van een bedrijf, of het aantal vrouwen in topposities. Hoe zijn het toezicht, bestuur en controle ingericht? Oftewel, is er sprake van goed ondernemingsbestuur? Als dit niet op orde is en er worden verkeerde besluiten genomen, of er is sprake van imagoschade, leidt dat tot een verslechtering van de financiële positie van een bedrijf.

Voor overheden geldt hetzelfde. Hoe wordt het politiek gezag uitgevoerd, is er sprake van ambtelijke corruptie, heeft het land een onafhankelijke rechterlijke macht? Wanneer dit op orde is en er sprake is van een goede governance zien beleggers dit als pluspunten. Zij hebben vertrouwen in de economische stabiliteit en de ontwikkeling van een land. De staatsobligaties van een land zijn dan in trek. Wanneer landen hun governance niet goed hebben ingericht, zien beleggers deze landen als minder kredietwaardig en kan de waardering van staatsobligaties naar beneden gaan. Er is dan sprake van een governance duurzaamheidsrisico.

Wat betekent dit voor het Fonds?

Een duurzaamheidsrisico is dus het risico dat de waarde van een belegging daalt door een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governance (ESG) gebied. In het beleggingsbeleid van het Fonds houdt het Fonds rekening met duurzaamheidsrisico's. Het Fonds streeft een lager risico na door ESG-kenmerken mee te nemen in zijn beleggingsportefeuille.

Het nauwkeurig inschatten van de impact van de duurzaamheidsrisico's op het verwacht rendement van de beleggingen van het Fonds, is in de praktijk lastig uitvoerbaar. Daarom maakt het Fonds de volgende inschatting. Naar de inschatting van het Fonds kunnen bedrijven die een verhoogd risico laten zien op ESG-kenmerken, een significante negatieve impact op het rendement hebben. Daarom moeten deze bedrijven bij voorkeur worden gemeden. Denk hierbij aan kenmerken als schending van de UN Global Compact Principles. Of een combinatie van ESG-kenmerken met de hierboven beschreven duurzaamheidsrisico's.

Hieronder licht het Fonds toe welke methodieken en instrumenten het Fonds gebruikt om ESG-kenmerken die duurzaamheidsrisico's inzichtelijk maken, mee te nemen in de beleggingsbeslissingen van het Fonds. Met als doel deze risico's te beperken.

Om verantwoord ESG-beleid te maken en duurzaamheidsrisico's te beperken heeft het Fonds allereerst voldoende en juiste data nodig. Het Fonds heeft de beschikking over een aantal bronnen van informatie, zoals eigen onderzoek en informatie van ESG-dataleveranciers. Vervolgens kan het Fonds verschillende instrumenten inzetten om duurzaamheidsrisico's te beperken. Zo kan het Fonds overgaan tot uitsluiting, wat betekent dat het Fonds niet meer in een bepaald bedrijf of een land investeert. Of het Fonds kiest juist voor actief aandeelhouderschap. Door in gesprek te gaan met bedrijven en zijn stem te laten horen op aandeelhoudersvergaderingen kan het Fonds bedrijven aansporen tot verduurzaming. Een ander instrument is ESG-integratie, wat inhoudt dat per beleggingscategorie wordt vastgelegd hoe er wordt gescoord op duurzaamheidscriteria. En ten slotte kijkt het Fonds bij de selectie van de externe vermogensbeheerders naar duurzaamheidsaspecten; zijn deze externe vermogensbeheerders in staat om duurzaamheidsrisico's onderdeel te laten zijn van hun beleggingsstrategie.

Het ESG-beleid van het Fonds is doorlopend in ontwikkeling, waarbij het Fonds ook rekening houdt met de voorkeuren van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Het Fonds vindt transparantie over zijn beleid belangrijk.

Taxonomie verordening

De Taxonomie verordening bepaalt dat een pensioenfonds moet aangeven hoe het rekening houdt met ecologisch duurzame economische activiteiten volgens de definitie van deze verordening. Hier zijn wettelijk voorgeschreven teksten voor:

De onderliggende beleggingen van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Wilt u meer weten over verantwoord beleggen door het Fonds? Kijk dan in het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen op de website, bij de Documenten.